

DAGINSTITUTIONEN KORSKÆRPARKEN

DAGINSTITUTIONEN KORSKÆRPARKEN 2023-2025

RAPPORTEN ER SENEST REDIGERET: 31-10-2024
FREDERICIA KOMMUNE

RAMBOLL

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 INTRODUKTION	2
1.1 Læsevejledning	2
1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	6
2 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019	7
2.1 Børnesyn	7
2.2 Dannelse og børneperspektiv	9
2.3 Leg	10
2.4 Læring	12
2.5 Børnefællesskaber	13
2.6 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	15
2.7 Samarbejde med forældre om børns læring	17
2.8 Børn i udsatte positioner	18
2.9 Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen	20
3 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019 - FOKUSOMRÅDER	23
3.1 Samspil og relationer	23
3.2 Evaluerende pædagogisk praksis	23
4 ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN	26
4.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	26
4.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	27
5 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	30
5.1 Alsidig personlig udvikling	30
5.2 Social udvikling	31
5.3 Kommunikation og sprog	32
5.4 Krop, sanser og bevægelse	34
5.5 Natur, udeliv og science	35
5.6 Kultur, æstetik og fællesskab	36
6 UDVIKLINGSPLANER	38

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling.

Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016.

Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

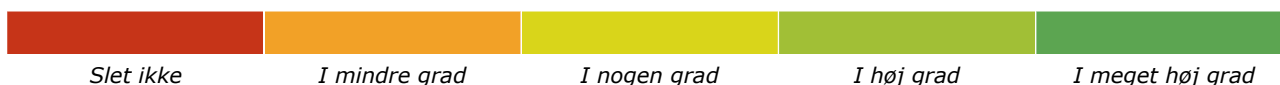
Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddet pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

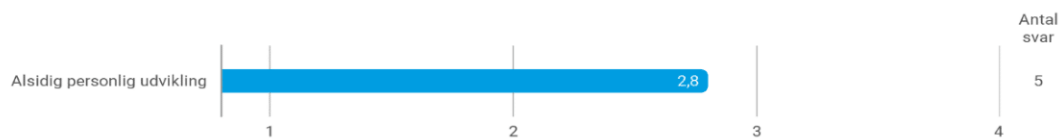
Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

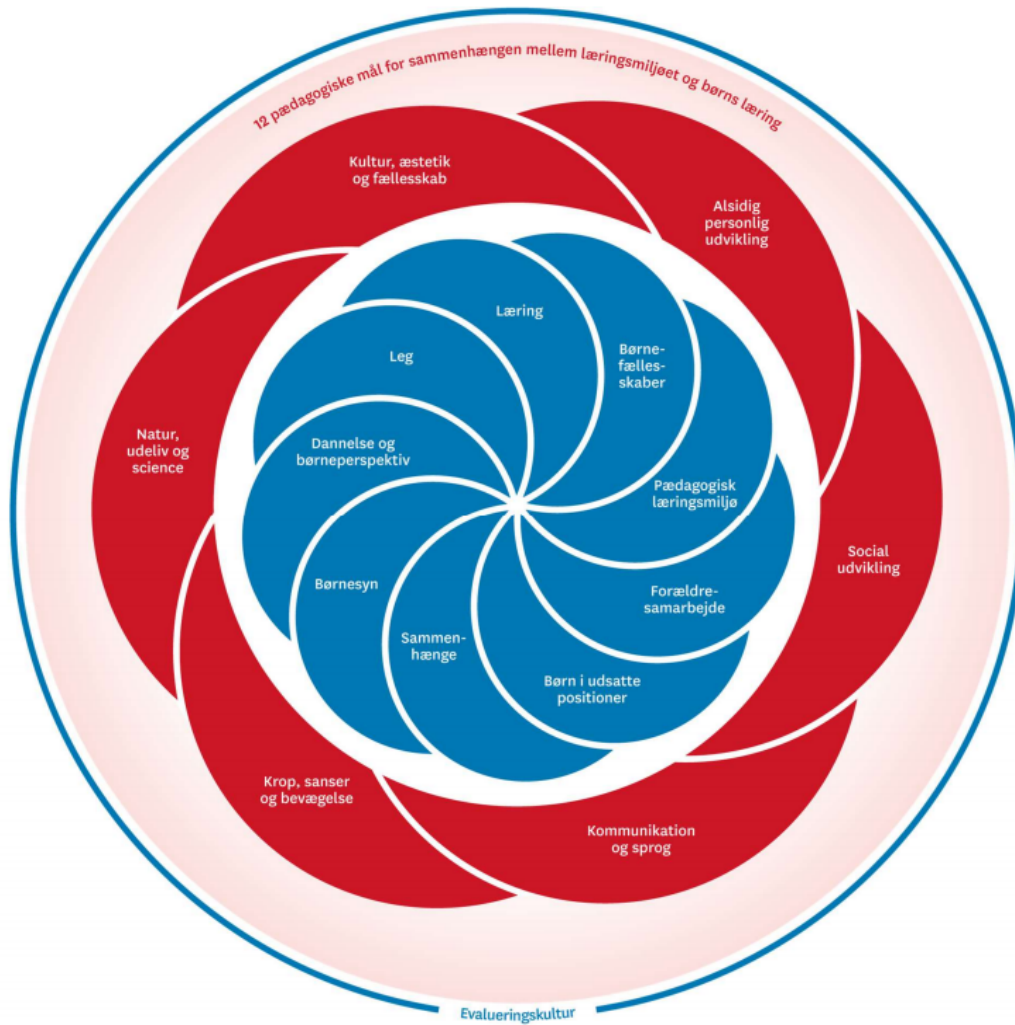
Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarene på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Daginstitutionen Korskærparken er beliggende i et boligområde i den vestlige del af Fredericia. Størstedelen af daginstitutionens børn kommer herfra. En del af familierne har anden etnisk baggrund. Korskærparken er en del af Distriktsinstitutionen Ullerup Bæk.

Vi ønsker vi at skabe en tryk og forudsigelig hverdag for børnene, hvor der er tid til nærvær, leg og læring gennem hele dagen.

Vores pædagogiske arbejde tager udgangspunkt i læreplanstemaerne, men især kommunikation / sprog og kultur, æstetik og fællesskaber har vi fokus på gennem hele året.

Vi er nysgerrige på de børn og familier, som kommer i vores hus, da vi mener, vi styrker barnet bedst muligt gennem et godt forældresamarbejde.

Organisering

Vi har et Miniteam for børn i alderen 0 til cirka 3 år på Gul og Rød stue.

Vi har Midi- og Maxiteam for børn i alderen 3 år til 6 år på Grøn, blå og lilla stue.

Børnene rykker op i det nye team, når de er klar til det. Det aftales med forældrene, hvornår dette kan ske.

I Korskærparken har vi både vuggestuegrupper og børnehavegrupper. Der er mulighed for at mødes på tværs, så børnene på de forskellige grupper og alderstrin kan lege med og lære af hinanden.

I løbet af dagen er der forskellige aktiviteter som eksempelvis historielæsning, leg på legepladsen eller ture ud af huset.

Vi har nogle årligt tilbagevendende arrangementer i Korskærparken. Her kan du se, hvad der sker i løbet af året.

Fastelavn

Vi fejrer fastelavn og slår katten af tønden. Børnene må gerne være udklædte hjemmefra. Vi hygger og har det sjovt og spiser fastelavnsboller.

Påske

Vi sår karse, klipper/klistrer påskepynt og spiser påskefrokost.

Sommerfest

I starten af sommeren holder vi en sommerfest med fællesspisning. Forældrene medbringer maden, og vi spiser alle på tværs af retterne og få en "multikulturel mad/gourmet oplevelse".

Lysfest

I oktober/november måned inviterer vi børn og forældre ind til en hyggelig aften, hvor vi synger og spiser sammen.

December måned

Denne måned er en travl og spændende måned. Vi bager småkager, laver julehemmeligheder og klipper julepynt. En eftermiddag midt i december kommer forældrene til saft og æbleskiver, og pigerne går Lucia optog.

Vi går i kirke omkring den 17.-19. december, og når vi kommer tilbage, spiser vi risengrød. Omkring den 18.-21. december får vi besøg af julemanden og måske hans kone. De har godteposer med og deler julegaver ud på alle grupperne.

Den pædagogiske læreplan er en beskrivelse af daginstitutionens arbejde med børnenes læring og udvikling. Den pædagogiske læreplan er udgangspunktet for vores pædagogiske arbejde, og vi arbejder løbende med de forskellige læreplanstemaer.

2 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019

Evalueringsinstituttet (EVA) har i 2019 udgivet en revideret udgave af Redskab til selvevaluering, som er et redskab der blandt andet kommer omkring tematikkerne i det pædagogiske grundlag. Selvevalueringen et godt og anvendeligt analyseredskab, der skaber en ramme for en struktureret dialog om pædagogisk praksis.

Dato	PÆDAGOGISK GRUNDLAG							FOKUSOMRÅDER			
	Børnesyn	Dannelse og børneperspektiv	Leg	Læring	Børnefællesskaber	Læringsmiljø hele dagen	Samarbejde med forældre	Børn i udsatte positioner	Sammenhæng til bhk.	Samspil og relationer	Evaluering af praksis
20-06-2024	4,3	4,0	4,3	3,7	3,7	4,0	3,3	3,7	3,3	4,0	3,3

2.1 Børnesyn

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan kommer vores børnesyn til udtryk i hverdagen og i tilrettelæggelsen af vores pædagogiske læringsmiljøer i vores dagtilbud?
- Hvordan lykkes vi med at skabe rammerne for et godt børneliv, hvor der er plads og ro til at være barn?
- Hvordan oplever børnene, at vi ser dem som kompetente og selvstændige i vores pædagogiske praksis?
- På hvilke måder arbejder vi med børn som aktive medskabere af egen udvikling?

Med afsæt i FN's Børnekonvention samt lov om den nye styrkede læreplan og Fredericia Kommunes Børne- og Ungepolitik har Ullerup Bæk Distriktet udarbejdet følgende Børnesyn;

Omsorg:

Sundhed – både psykisk og fysisk.

- Barnet skal mødes ligeværdigt, så det oplever selv-værdi.

Tegn: Det pædagogiske personale skal skabe en tæt relation til barnet og responderer på barnets handlinger

- Ethvert barn har krav på, at dets basale behov bliver opfyldt.

Tegn: Det pædagogiske personale skal skabe rammer for at et hvert barn oplever tryghed, og at børnene har tætte relationer til andre.

Rettigheder

- Ethvert barn har krav på beskyttelse mod alle former for overgreb.

Tegn: Barnet skal møde pædagogisk personale, der understøtter og handler på barnets rettigheder.

- Ethvert barn mødes fordomsfrit uanset tro, etnicitet, køn og sociale tilhørsforhold.

Tegn: Det pædagogiske personale tager afsæt i den forskellighed, der er i enhver børnesammensætning.

Sammenhæng i børns liv

- Ethvert barn har krav på at opleve sammenhæng i forhold til de arenaer som det bevæger sig i – hjem, institution, skole, fritid.

Tegn: Det pædagogiske personale tager ansvar for, at der sker et tæt og forpligtigende samarbejde med alle aktører – barnet selv, barnets forældre, samarbejdspartnere o.a.

Leg og Læring

Kompetencer

Ethvert barn har krav på at blive så dygtig som det kan.

Tegn: Det pædagogiske personale tager ledelse af børnefællesskaber, meningsskabende og differentierede lege - og læringsmiljøer.

Tegn: Det pædagogiske personale reflekterer og handler på den didaktiske tilgang i praksis.

Tegn: Det pædagogiske personale tilrettelægger deres tilgang og de pædagogiske læringsmiljøer med udgangspunkt i hvert enkelt barns zone for nærmeste udvikling og mestringsevne.

Dannelse

- Ethvert barn har krav på at møde pædagogisk personale, der støtter op om dets demokratiske dannelse – medindflydelse, medinddragelse og medbestemmelse.

Tegn: Det pædagogiske personale arbejder systematisk med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø, der gør medindflydelse, medinddragelse og medbestemmelse mulig.

Fællesskaber

Anerkendelse

o Ethvert barn skal anerkendes som det unikke menneske det er, samtidig med at det ses som positiv bidragsyder til fællesskabet.

Tegn: Det pædagogiske personale arbejder systematisk med inklusion og eksklusions processer.

Relationer

- Ethvert barn har krav på at være en del af et for barnet betydningsfuldt og ligeværdigt fællesskab.

Tegn: Det pædagogiske personale skaber rammer og god atmosfære for at børn kan opleve sig inddraget og være aktivt deltagende i store eller mindre fællesskaber.

I Daginstitutionen Korskærparken betyder det at:

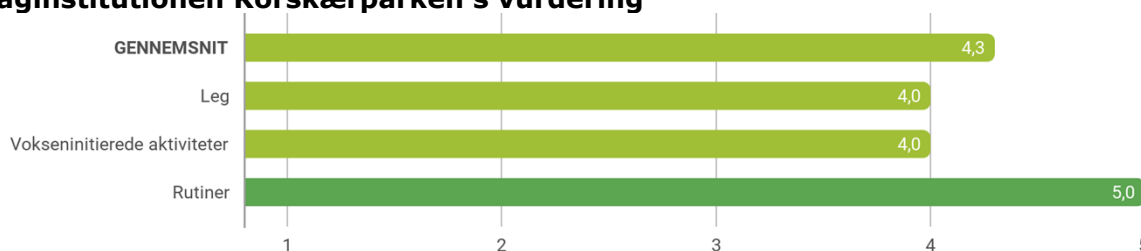
- Vi afsætter tid af til indkøring af nye børn, således det pædagogiske personale kan lære dem godt at kende. I starten vil der være få voksne omkring barnet, men efterhånden, som barnet bliver mere trygt, vil vi åbne verden mere op.
- Vi behandler alle børnene forskelligt for at behandle dem ens. Vi hjælper børnene med at løse deres konflikter ved at høre alles synspunkter og finde frem til en fælles løsning.
- Vi samarbejder med forældrene omkring deres barns dagligdag både på planlagte møder, men også i forbindelse med aflevering og hentning. Vi fortæller forældrene både de gode fortællinger og de vanskelige forhold og sørger for information omkring deres erfaringer fra hjemmet.
- Vi inddeler børnene i små differencerede børnefællesskaber med udgangspunkt i deres nærmeste udviklingszone og tilbyder dem forskellige muligheder for at udtrykke sig både verbalt og nonverbalt. Gennem aktiviteterne vil vi gerne styrke børnene selvtilid, således de udvikler mod til at udtrykke sig verbalt og sige deres mening.
- Vi er rammensættende for de pædagogiske aktiviteter og planlægger dem, således der er rum for at følge børnenes initiativer i aktiviteten. F.eks. når vi arbejder med eventyret "De tre bukkebruse" og børnene på eget initiativ leger trolde og geder.
- Vi har børnefællesskaber som det pædagogiske personale har sammensat og børnefællesskaber som børnene selv finder ind i, i deres egen leg. Vi værner om retten til at kunne lege i en lille gruppe uden at blive forstyrret og det er ok, at sige nej til flere i legen. Vi værner også om, at alle skal have flere gode venner f.eks. ved at guide børnene i legen, således alle har en betydningsfuld rolle.

2.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Korskærparken's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børn som medskabere af egen udvikling i disse udvalgte situationer?

2.1.1.1 Daginstitutionen Korskærparken's vurdering

2.2 Dannelse og børneperspektiv

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan forstår vi dannelse? Og hvordan afspejles den forståelse i tilrettelæggelsen af vores pædagogiske læringsmiljø?
- Hvordan skaber vi lige deltagelsesmuligheder for de børn, der har brug for støtte til at komme med initiativer og bruge deres demokratiske stemme?
- Hvornår har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle vores pædagogiske læringsmiljø?
- I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør det i dag?

Kort præcisering af "Dannelse og Børneperspektiver"

Dannelse skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som en individuel meningsfuld læring, hvor barnet som aktiv deltager forankrer værdier og viden i egen personlighed.

Børneperspektivet er en analytisk bestræbelse på at beskrive, hvordan det der sker, ser ud og har betydning for konkrete børn i deres aktuelle liv. Derfor er der ikke kun ét børneperspektiv, men lige så mange perspektiver, som der er børn.

Det teoretiske afsæt

Børn udvikler deres kompetencer gennem flere typer af legemiljøer, rutiner og fællesskaber gennem hele dagen.

I vores pædagogiske arbejde tages der udgangspunkt i lektor og forsker Kim Rasmussens 5 teser omhandlende demokratisk dannelse. Her handler demokratisk dannelse om rettigheder, herunder at bestemme og medbestemme. Inddragelse og deltagelse herunder in- og eksklusion. Anerkendelse herunder underkendelse. Inviterende rum herunder sted, stemning og atmosfære.

Demokratisk dannelse er indlejret i hverdagens og hverdagslivets relationer og samspil.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

For at styrke barnets dannelse, har vi som pædagogisk personale ansvar for at udfordre alle børn forskelligt og tage ansvar for dannelse og børneperspektivet, så alle oplever succes og sejre i dagligdagen og lærer, at det er ok at fejle.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Udvikler læringsmiljøer, hvor børn har indflydelse/medbestemmelse med udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone.
- Er undersøgende sammen med børnene, hvor vi responderer og følger børnenes intentioner.
- Indgår i legen og skaber rum for fordybelse, samt inviterer til at børnene er aktivt deltagende.
- Arbejder med differencerede børnefællesskaber og positionerer os, alt efter hvilket behov den pågældende børnegruppe har.
- Videndeler omkring børn for at opnå fælles forståelse og indsats.

I Daginstitutionen Korskærparken betyder det at:

- Det pædagogiske personale planlægger aktiviteter, som er rammesættende, men samtidig giver barnet mulighed for at få indflydelse på indholdet af aktiviteten. F.eks. laver vi sangkufferter med

forskelligt indhold, hvor børnene på skift får lov til at vælge, hvad der skal synges, ud fra det der ligger i kufferten.

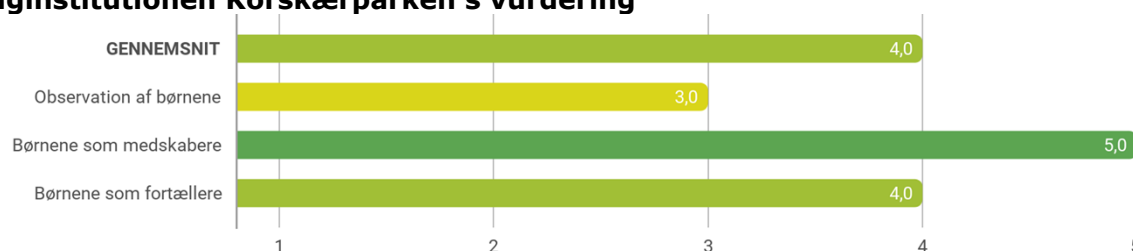
- Vi er undersøgende sammen med børnene og følger deres spor, ved at stille hv-spørgsmål til børnene eller respondere på deres nonverbale sprog. Hvis et barn ser en edderkop på gulvet, ligger vi os ned og kigger på den, taler om den, synger lille Peter edderkop eller laver edderkopper af forskellige materialer. Hvis børnene bliver optaget af noget, kan vi ændre en i forvejen planlagt aktivitet.
- Det pædagogiske personale positionerer sig, således der er mulighed for leg og fordybelse og de voksne kan blive i legen med børnene uden at blive forstyrret. Vi sammensætter børnene efter nærmeste udviklingszone og planlægger aktiviteterne herefter. Vi er beviste om hvilke børn der har brug for at observere aktiviteten, inden de kan være aktivt deltagende.
- Vi benytter observationer og pædagogisk dokumentation, herunder fokuspunkter, dialoghjælper, sprogvurderinger/trapper, DPU og KRAP / SMTTE og vidensdeler på teammøder/personalemøder. Vi mikroevaluerer i løbet af dagen, hvor det er muligt.
- Vi har fokus på dannelse gennem den måde vi er sammen på og taler til hinanden på. F.eks. lærer vi børnene manerer ved bordet og bede pænt om tingene, at sige tak og goddag og farvel.
- Vi afholder børnemøder, hvor børnene kan komme med forslag til kommende aktiviteter, mad mm.

2.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Korskærparken's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse udvalgte tilgange til at inddrage børnenes perspektiver?

2.2.1.1 Daginstitutionen Korskærparken's vurdering

2.3 Leg

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan oplever børnene i vores dagtilbud, at vi anerkender og skaber rum for legen i den hverdag og i det pædagogiske læringsmiljø, vi tilrettelægger for børnene?
- Hvordan skaber vi lige deltagelsesmuligheder for de børn, der har brug for støtte til at komme med initiativer og bruge deres demokratiske stemme?
- Hvad gør vi for, at børnene får mulighed for at afprøve forskellige roller og positioner i legen?
- Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

Kort præcisering af "Leg"

Leg skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som spontane og selvorganiserede aktiviteter. Her kan være tale om såvel voksenstyrede og børneinitierede lege. Legen er barnets første sprog. Det er i legen, at børn får kontakt til og udtrykker deres tanker og følelser. Det er gennem legen, at børn udvikler fantasi, sociale kompetencer, relationer, sprog og identitet.

Det teoretiske afsæt

Børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse sker i særdeleshed via leg. Leg er børns måde at være i verden på, ligesom det er i leg, at børn skaber deres forestillingsverden, og et alternativ til den aktuelle virkelighed. Det er i legen, børn forhandler roller og deltagelsesmuligheder og dermed udvikler deres sociale kompetencer. Det er her, de får venner, øver sig i konflikter og i at gå ud og ind af fællesskaber. Her kan de eksperimentere med kulturelle fænomener, moral og etik.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

Det pædagogiske personale har ansvar for at have en opmærksomhed på, hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikles positivt for alle børn. Det pædagogiske personale påtager sig funktionen at beskrive og argumentere for vigtigheden af legens betydning og værdi for forældrene.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Arbejder systematisk med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø inde som ude, der gør medindflydelse, medinddragelse og medbestemmelse mulig.
- Reflekterer og handler på den didaktiske tilgang i praksis.
- Reflekterer løbende i personalegruppen over, hvordan muligheden for børnenes frie lege imødekommes i institutionens rammer.
- Arbejder løbende med at styrke sin faglighed igennem forskningsbaseret teori.
- Arbejder med vekselvirkning mellem voksenstyrede og børneinitierede lege.

Hos Daginstitution Korsværparken betyder det at:

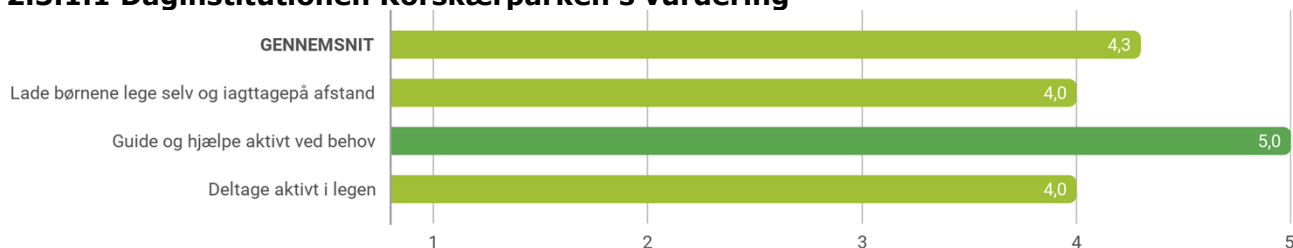
- Det pædagogiske personale er tydelige rollemønstre i legen. I børnehaven skal børnene f.eks. lære at lege "banke bøf", De voksne forklarer børnene legens præmisser og bagefter viser de børnene, hvordan man leger legen ved at voksen A er den der skal fange og voksen B er den der skal nå først rundt. I vuggestuen sætter de voksne konstruktions leg i gang, f.eks. med Lego eller plus plus. De viser børnene, hvad man kan bygge ud af Lego. De voksne leger køkkenet med børnene, lærer dem at lave "mad", og at flere børn godt kan være med i samme leg.
- Det pædagogiske personale følger barnets leg og er deltagende. Når børnene kommer hen til os med en kop og tallerken med "mad", inviterer de os ind i legen. Vi følger med og spiser og drikker den mad de serverer for os.
- Det pædagogiske personale guider og hjælper med at udvikle legen. Vi viser f.eks. børnene hvordan man leger med dukker - giver dukken tøj af og på, giver dukken mad, putter dukken osv.
- Det pædagogiske personale skaber relationer barn/barn og barn/voksen. I vuggestuen sidder de voksne på gulvet og er tæt ved barnets leg - der bliver lavet mad og spist, samt inviteret gæster til at være med til at lave mad og spise. I børnehaven er de voksne ligeledes tæt på børnenes leg. De voksne er der, hvor børnene befinder sig.
- Det pædagogiske personale går foran og introducere nye lege f.eks. sanglege, rollelege og spil, og tør være en del af legen og være fjollet sammen med børnene.
- Institutionen indbyder til leg ved at lave områder, hvor det er muligt at lege, uden at blive forstyrret. Vi sætter reoler op og skaber små områder, hvor der kan bygges togbaner eller dukkekroge m.m..
- Det pædagogiske personale er rammesættende for legen, hvor der er behov for dette. Hvis et barn har vanskeligt ved selv at vælge en leg, guider de voksne barnet til at vælge en aktivitet eller leg. De voksne understøtter barnet, således det kan blive i legen. Der er også mulighed for, at den voksne vælger, hvilke andre børn der deltager i legen.

2.3.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Korskærparken's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse udvalgte tilgange til at understøtte børnenes leg, så legen udvikler sig positivt for alle børn?

2.3.1.1 Daginstitutionen Korskærparken's vurdering

2.4 Læring

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring?
- På hvilke måder har vi fokus på læring gennem hele dagen (i både leg, aktiviteter og rutiner)?
- Hvad er vores rolle i forhold til at understøtte børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse i børneinitierede lege og aktiviteter?
- Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkedes med at tilrettelægge pædagogiske læringsmiljøer ud fra en bred læringsforståelse?

Kort præcisering af "Læring"

Læring skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som udvikling og en dynamisk og mangfoldig proces, der bevirker, at barnet får en større forståelse af sig selv, andre og sin omverden.

Det teoretiske afsæt

Gode relationer er en af de vigtigste faktorer for børns trivsel, udvikling og læring. Alle børn bør være en del af et, for dem, betydningsfuldt fællesskab.

Den læring, der finder sted i barnets første leveår, er grundlæggende for barnets videre mestring af livet.

Børns udvikling er afhængig af den kontekst, de indgår i, dvs. at læringsmiljøet har afgørende indflydelse på børns læring.

Mindre børnegrupper fremmer relationsdannelsen og optimerer betingelserne for de kommunikative færdigheder. Udviklingen af disse færdigheder er afhængig af interaktioner af længere varighed.

Udforskning af naturen og udvikling af de tre grundsanser er ligeledes af afgørende betydning for børns muligheder set i et læringsperspektiv.

Børns læring og udvikling sker både i de planlagte pædagogiske aktiviteter, i legen og i de daglige rutiner.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

Der må derfor være en vekselvirkning over hele dagen mellem pædagogisk planlagte aktiviteter, spontane forløb og børneinitierede aktiviteter.

Bevidsthed omkring egen rolle, funktion og positionering.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Samarbejder med forældrene om at skabe en meningsfuld ramme for trivsel, udvikling og læring.

- Tager udgangspunkt i indbyrdes relationer og det enkelte barns nærmeste udviklingszone, samt planlægger inspirerende pædagogiske aktiviteter.
- Understøtter børneinitierede lege og følger børnenes spor.
- Tager afsæt i børns perspektiver, samt giver tid og mulighed for refleksion for både børn og pædagogisk personale.

I Daginstitutionen Korskærparken betyder det at:

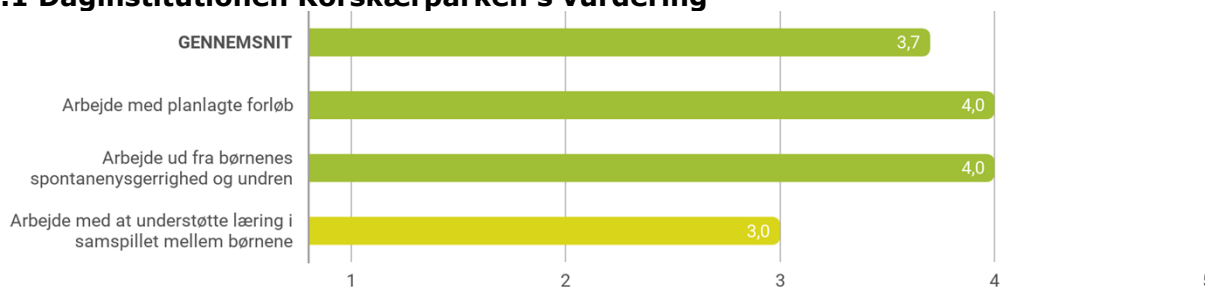
- Vi har små børnefællesskaber efter barnets udviklingszone. I de små differencerede fællesskaber tilbydes børnene aktiviteter, som skaber udvikling og læring. Det er vigtigt for os, at børnene oplever succes eller at lykkes i de aktiviteter, de deltager i.
- Det pædagogiske personale følger børnenes spor, både i de voksenstyrede aktiviteter og i børnenes egen leg. Samtidig er det pædagogiske personale opmærksomme på, hvornår vi skal gå foran, ved siden af og bagved i legen / aktiviteten.
- Vi skaber trygge rammer i de små differencerede fællesskaber ved det er de samme voksne, der er tilknyttet gruppen over en længere periode. Når barnet føler sig tryk i gruppen er de mere modtagelige for at åbne sig op og modtage læring.
- Vi har fokus på læring gennem hele dagen, både i leg og aktiviteter men også i rutinesituationerne. F.eks. bruger vi tiden i garderoben til at øve selvhjulpenhed og sproglig udvikling.
- Vi har ofte bestemte temaer i huset. Det kan være årstiderne, bamseuge, eventyr, natur, udeliv og science. Dette giver mulighed for at have fuld fokus på noget bestemt og styrker børnenes fællesskaber og viden inden for de bestemte temaer.

2.4.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Korskærparken's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad har vi fokus på hver af disse udvalgte tilgange, når vi arbejder ud fra et bredt læringsbegreb?

2.4.1.1 Daginstitutionen Korskærparken's vurdering

2.5 Børnefællesskaber

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi pædagogisk med at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab?

- Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge gode relationer?
- Hvordan understøtter vi forældrenes rolle i forhold til at bidrage til velfungerende børnefællesskaber i vores dagtilbud?
- I hvilke situationer er det lykkedes os at skabe velfungerende børnefællesskaber, hvor alle børn er med?

Kort præcisering af "Børnefællesskaber"

Børnefællesskaber skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som et miljø, hvor børn indgår i et socialt fællesskab sammen med andre børn og voksne, hvor de enkelte børn lærer og udvikler sig.

Det teoretiske afsæt

Dagtilbuddets børnefællesskaber giver børnene en unik mulighed for at opnå varierede socialiserings- og læringsoplevelser, hvor børnene kan bidrage positivt til hinandens lærings- og udviklingsbetingelser. I børnenes uformelle samspil og indbyrdes lege opstår der konstant forskelligartede sociale udfordringer og læringsmuligheder, som stimulerer børnene til at udvikle sociale kompetencer sammen med jævnbyrdige medspillere. Deltagelse i børnefællesskaber styrker børnenes handleevner.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

Da en stor del af børns udvikling og læring sker igennem deltagelse i og bidrag til forskellige børnefællesskaber, anser vi i Ullerup Bæk distriktet børnefællesskaberne som en af dagtilbuddets vigtigste læringsressourcer. Fordi børnene er tæt på hinanden i udviklingstrin, udgør forholdet mellem børn en optimal mekanisme for udviklingen af sociale færdigheder.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Tager ansvaret for at skabe gode betingelser for, at alle børn føler sig inddraget som en aktiv og betydningsfuld del af fællesskabet.
- Arbejder med differentierede fællesskaber, hvor børnene tilbydes flere mangeartede børnefællesskaber.
- Indgår i børnefællesskaber, så de understøtter børnenes forskellige positioner i fællesskaberne, samt hvordan disse udspiller og udvikler sig.
- Har øje for og reflekterer løbende over balancen mellem individ og fællesskab.
- Arbejder systematisk med eksklusion og inklusionsprocesser.
- Inddrager forældrene som samarbejdspartner i skabelsen af positive og velfungerende børnefællesskaber.

I Daginstitutionen Korsværparken betyder det at:

- Vi guider børnene i konfliktløsning ved at høre alles perspektiver om, hvad der skete og hvad det betyder for den anden. Sammen finde vi en løsning.
- Vi arbejder i små fællesskaber med udgangspunkt i relationer og udvikling. I børnehaven har vi en gruppe med kommende skolebørn, som arbejder hen mod den kommende skolestart og i vuggestuen er børnene inddelt i grupper efter zone for nærmeste udvikling.
- Vi arbejder gennem hverdagens rutiner på at lære børnene at indgå i fællesskaber. F.eks. lærer børnene at vente på tur, når de skal vaske hænder. Vi spiller spil, hvor børnene skal vente på tur, er en del af en fællesskabsleg eller skiftes til at vælge en sang. Ved samling skal de række hånden op og vente på tur.
- Vi informerer forældrene om barnets hverdag og deltagelse i børnefællesskaber. Det kan f.eks. være, hvad barnet har lavet / leget, hvem barnet leger med og hvad det synes, der er sjovt at lege. Vi er i dialog med forældrene om, hvad det vil sige at være en del af et fællesskab, både på godt og ondt og dette ikke nødvendigvis behøver at være negativt.
- Vi bestræber os på at alle børn skal have en betydningsfuld plads i børnefællesskabet og have 1 eller flere gode venner. Vi bruger børnenes egen leg, til at observere på børnenes legekompeterencer og på baggrund af disse, danner vi planlagte børnefællesskaber.

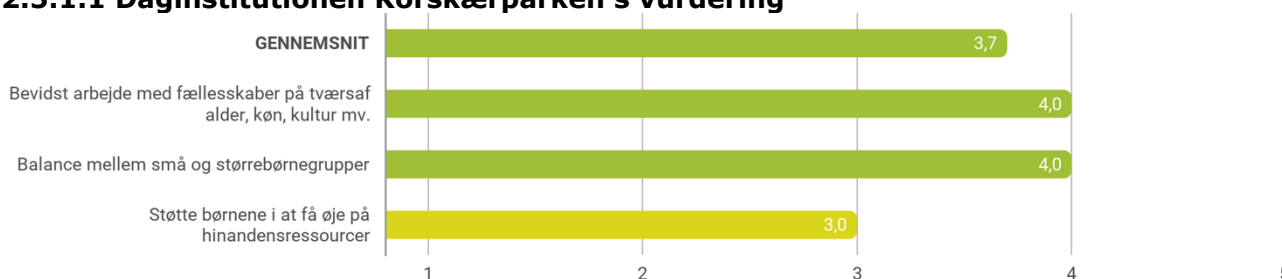
· Vi guider børnene i deres legefællesskaber, vi støtter dem i deres ret til at sige fra overfor andre børn, men ligeledes i ikke at afvise uhensigtsmæssigt. Hvis 2 børn har gang i en god leg og en 3. spørger om han / hun må være med, er det ok at sige nej. Vi guider i stedet for det 3. barn ind i et andet legefællesskab. Det er ligeledes acceptabelt i nogle situationer at trække sig fra fællesskabet og lege selv.

2.5.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Korskærparken's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse udvalgte tilgange til at understøtte børnefællesskaber?

2.5.1.1 Daginstitutionen Korskærparken's vurdering

2.6 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske praksis, så vi har et stærkt pædagogisk læringsmiljø i både leg, aktiviteter og rutiner?
- Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi tilrettelægger vores pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at tilrettelægge vores pædagogiske læringsmiljø på?
- Oplever vi, at vi har brug for mere eller en anden viden og kompetence for at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø gennem hele dagen?

Kort præcisering af "Det pædagogiske læringsmiljø"

Det pædagogiske læringsmiljø skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som et miljø, hvor vi bevidst arbejder med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det pædagogiske læringsmiljø tænkes både inde og ude.

Det teoretiske afsæt

Gennem et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø af høj kvalitet, hvor vi har fokus på børneperspektivet, er legen, børnenes medbestemmelse og et inkluderende børnefællesskab det grundlæggende. Endvidere er der en række af vigtige proceselementer, der i det pædagogiske læringsmiljø spiller en yderst betydningsfuld rolle.

Der skal både være plads til det planlagte læringsmiljø samt til det spontane.

Et læringsmiljø er ikke kun et fysisk rum, men en ramme hvor der er plads til at følge børnenes spor. At følge børnenes spor betyder også, at en planlagt aktivitet pludselig kan tage form i noget andet.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

For at dette kan finde sted, er det en forudsætning, at det pædagogiske personale i dagtilbuddet løbende har blik for, hvordan praksis bedst muligt kan rammesættes, organiseres og tilrettelægges.

Det pædagogiske læringsmiljø skal i dagtilbuddet være baseret på et samspil mellem forskellige vigtige pædagogiske forhold.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Arbejder bevidst med, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes.
- Har øje for at det pædagogiske læringsmiljø finder sted hele dagen – i legen, i planlagte aktiviteter, i spontane aktiviteter og i rutinesituationer.
- Vurderer det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø ud fra børneperspektivet, hvor der inviteres til leg, fantasi og fordybelse.
- Er ansvarlige for at skabe gode rammer, plads til legen, dialogen og udfordrende aktiviteter.
- Arbejder med at udvikle faglige kompetencer og evne til at indgå i faglige refleksioner, samt afdække egen pædagogisk praksis.
- Videndeler både på tværs af distriktet og i Fredericia Kommune.

Hos Daginstitution Korskærparken betyder det at:

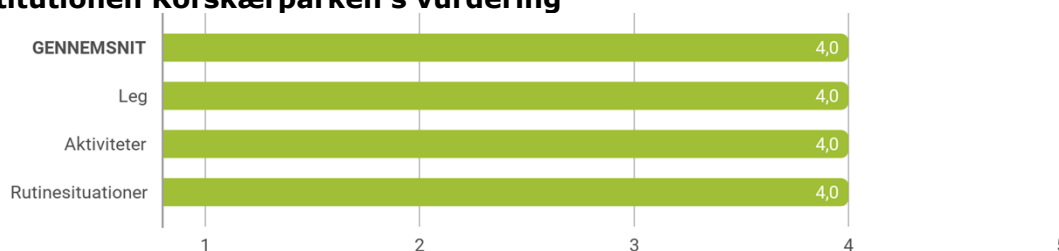
- Tryghed og tillid er grundlæggende for at børn kan trives, lærer, udvikle sig og dannes. Derfor forsøger vi, at tilbyde børnenes små nære fællesskaber, hvor de har mulighed for at udforske sig selv og omgivelserne. Dette gør vi med udgangspunkt i børnenes kompetencer, relationer og udfordringer.
- Vi ser både det enkelte barn og fællesskabet og forsøger at skabe rum for begge dele. Dette gør vi ved at være tydelige rollemodeller i legen, følge børnenes spor og bruge rutinesituationerne til læring og relations dannelse.
- Vi videns deler på tværs af de børnefællesskaber vi har dannet og forsøger at inddrage børnenes stemme i evalueringerne. Vi justerer vores praksis efter børnegruppens behov og ønsker. Vi er nysgerrige på hinandens perspektiver og anvendes vores tilsyn til at skabe kvalitet i børnenes dagligdag.
- Vi forsøger at få rummene til at afspejle temaer, fællesskaber og den aktuelle børnegruppe gennem indretning og udsmykning. F.eks. sætter vi billeder på legetøjskasserne, således børnene selv kan se, hvor legetøjet skal være, rummene rammesættes så det er tydeligt, hvad de skal bruges til og vi udsmykker institutionen med børnenes kreationer.
- Vi arbejder med læring gennem hele dagen. F.eks. bruger vi dagens rutiner til at arbejde med sprog og kommunikation. Om formiddagen skiftes det pædagogiske personale til at planlægge aktiviteter, således der både er mulighed for voksenstyrede aktiviteter og børnenes egen leg.
- Vi samarbejder med andre institutioner og deler viden på møder og tema eftermiddage. Børnene kan mødes på tværs i forbindelse med arrangementer som sprogfitness, kulturelle begivenheder, aktivitetsdag på skolen og udflugter.

2.6.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Korskærparken's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkes vi med, at forældrene er aktive medspillere om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for disse udvalgte dimensioner?

2.6.1.1 Daginstitutionen Korskærparken's vurdering

2.7 Samarbejde med forældre om børns læring

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske praksis, så vi har et stærkt pædagogisk læringsmiljø i både leg, aktiviteter og rutiner?
- Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse?
- Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?
- Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning?

Samarbejde med forældre om børns trivsel og læring

I Ullerup Bæk Distriktet arbejder vi for at lave gode rammer, så alle børn får en god start på deres møde med en ny verden. Vi ser forældresamarbejdet som yderst vigtigt og ønsker i dette samarbejde at tage fælles ansvar for børnenes trivsel og læring.

Sammen med bestyrelsen har vi udarbejdet et værdigrundlag for forældresamarbejdet i distriktet med udgangspunkt i Fredericia Kommunes fem principper for forældresamarbejdet, som kommunens Børne og Unge politik bygger på.

De fem principper:

- Forældresamarbejdet er et fælles ansvar
- Forældre og medarbejdere samarbejder om at fremme barnets udvikling, trivsel og læring
- Kommunikation og dens mange former er let tilgængelig og meningsfuld
- Forældre bidrager på forskellig vis med det, de kan
- Barnets trivsel og læring vægtes altid højt, og derfor er der gode overgange for børn

I Ullerup Bæk distriktet betyder det blandt andet, at

- Medarbejdere og forældre er i dialog med hinanden om det, der for begge parter er vigtigt, hvilket betyder, at der løbende er dialog, samt at alle bidrager åbent og fordomsfrit.

- Begge parter kan gå på kompromis og formå at tage hinandens perspektiv og igennem dialog finde frem til den bedste løsning for barnet. Medarbejderne opsøger viden fra forældrene om barnet og inddrager dem i det professionelle arbejde.

- Vi møder hinanden med nysgerrighed og støtter op om barnets nysgerrighed til at lære nyt, både i dagtilbuddet og derhjemme.

- Medarbejderne skaber rum for, at forældre får mulighed for at bidrage på forskellig vis med det, de nu kan, i udviklingen af det enkelte dagtilbud.

- Vi tilbyder forskellige former for forældresamtaler, og disse afholdes oftes i dagtilbuddet. Særlige pædagogiske tiltag sker altid i tæt samarbejde med forældrene.

- Vi tilrettelægger forældremøder og andre arrangementer i samarbejde med bestyrelse og forældreråd. Disse varierer fra år til år med hensyn til antal, form og indhold.

I Daginstitutionen Korskærparken betyder det at;

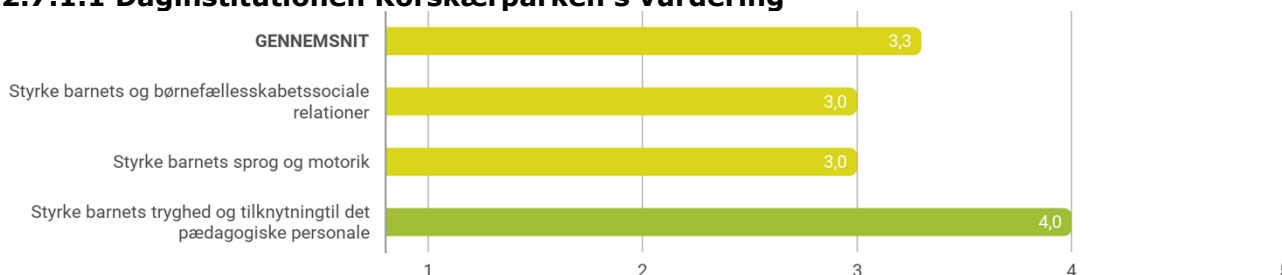
- Vi prioriterer at både børn og forældre føler sig velkommen og taget godt imod, når de kommer ind om morgenen. Vi siger godmorgen til alle vi møder på vores vej og kigger hinanden i øjnene. Om eftermiddagen informerer vi forældrene om barnet dag, dette kan både være gode oplevelser eller en konflikt som barnet har været involveret i. Vi benytter os af barnets hverdagsfortællinger, til at skabe en tillidsfuld relation til forældrene.
- Vi inviterer forældrene til dialog i forbindelse med barnet overgange, for at få så meget viden om barnet som muligt. Vi er beviste omkring, at barnets liv i hjemmet, kan være meget forskelligt fra de omgivelser og krav, det møder hos os. Derfor er viden om barnets kulturelle og hjemlige vilkår vigtigt for vores pædagogiske tilgang til barnet. F.eks. taler vi med forældrene omkring sprog, at det er vigtigt de taler deres modersmål hjemme, således barnet bliver god til det og så lære vi barnet det danske sprog hos os. Det kan også være omkring leg, søvn, kost m.m.
- Vi informerer forældrene omkring, hvilke forventninger vi har til dem, som forældre. Det kan f.eks. være at sørge for at barnet har overtøj efter vejret i sin garderobe og skiftetøj, til / framelder ferie i Aula og læser beskeder og informere os omkring væsentlige ændringer i barnet liv. Vi vil også gerne i dialog med forældrenes forventninger til os, således vi kan tage højde for dem i vores samarbejde omkring barnet.
- Vi har som udgangspunkt en opstartssamtale, når et nyt barn starter. Efter 3-6 måneder inviteres forældrene ind til en trivselssamtale, hvor vi taler om perspektiverne på opstarten og forventninger til det fremadrettede samarbejde. Efterfølgende kalder vi barnets forældre ind til en trivselssamtale årligt. Hvis vi oplever, der er et barn som har det vanskeligt enten i kortere eller længere perioder, tager vi ansvar og aftaler i samarbejde med forældrene, hvilke indsatser, vi skal sætte i gang omkring barnet.
- Vi afholder sommerfest, lysfest og Lucia, hvor børnene kan deltage sammen med deres forældre og søskende. Vi anvender de sociale arrangementer til at informerer forældrene omkring institutionens hverdagsliv og tiltag og lære forældrene bedre at kende. Vi inviterer til fælles forældremøder i distriktet eller i institutionen ved behov.

2.7.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Korskærparken's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad skaber vi et pædagogisk læringsmiljø for alle børn, hvor børnene får de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes inden for disse udvalgte situationer?

2.7.1.1 Daginstitutionen Korskærparken's vurdering

2.8 Børn i udsatte positioner

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljøer, så de understøtter læring, trivsel, udvikling og dannelse hos børn i udsatte positioner?
- Har vi i tilstrækkeligt omfang faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i vores pædagogiske læringsmiljø?
- Hvordan sikrer vi, at vi har blik for alle de børn, der er i periferien af børnefællesskabet - og dem, hvis udsathed er mindre synlig?
- Hvordan fungerer vores eventuelle samarbejde med andre instanser som PPR, sundhedspleje, talehørepædagog mv.?

Kort præcisering af "Børn i udsatte positioner"

Børn i udsatte positioner skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som en sammensat gruppe af børn, der er i risiko for at stå uden for fællesskabet.

I lighed med andre børn lærer og udvikler de sig i et fagligt og kompetent pædagogisk læringsmiljø. Det teoretiske afsæt

At være i en udsat position kan ses som, at barnet befinder sig i en sårbarhedsskabende situation, som ikke nødvendigvis er statisk, og som kan opstå i mange variationer.

Barnet er ikke nødvendigvis født ind i den udsatte position.

Eks. kan der opstå kriser/sorg, som bringer barnet i en udsat position i en periode.

Barnet, som befinder sig i en udsat position, har brug for, at det pædagogiske personale skaber et læringsmiljø, som tilgodeser barnets individuelle betingelse for deltagelse i fællesskabet.

Det er væsentligt at tage højde for individ, aktør og kontekst.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

Det pædagogisk personale er bevidste om, hvordan de agerer og forstår det herskende normalitetsbegreb, så der skabes de bedste forudsætninger for deltagelse i læringsmiljøet og fællesskaberne.

For at behandle børn ens, skal de behandles forskelligt, set ud fra det enkelte individ.

Det pædagogiske personale skal sikre, at der tages udgangspunkt i barnets ressourcer.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Sikrer trygge og stimulerende læringsmiljøer ud fra hvert enkelt barns perspektiv og behov, herunder med fokus på forudsigelighed, genkendelighed og anerkendende voksenrelationer.
- Arbejder med at barnet tilbydes små differentierede fællesskaber, der tilgodeser barnets udvikling og trivsel.
- Samarbejder med tværfaglig fagpersoner og konsulenter.
- Har styrket fokus på børns læring og udvikling med fokus på et kvalificeret samt differentieret forældresamarbejde
- Har fokus på overgange i børns liv.

Hos Daginstitutionen Korsværparken betyder det at:

- Vi arbejder efter en fast dagrytme, som giver genkendelighed og forudsigelighed for børnene. Hver dag mødes børnene i små fællesskaber, hvor der er samling med en fast struktur. De pædagogiske personale guider børnenes leg ved at være nærværende og til rådighed for legen.

• Børnene er placeret i små differenceret børnegrupper efter aktuelle udviklingsniveau. Grupper er inddelt på baggrund af det pædagogiske personales observationer af legerelationer og udvikling. Børnene tilbydes aktiviteter med forskellige udtryksformer.

• Vi har fokus på tidlig indsats og gør brug af relevante fagpersoner med henblik på barnets udvikling og trivsel. F.eks. får vi sparring af vores læringsmiljøpædagoger og PPR.

• Vi inddrager forældrenes viden om barnets udvikling og trivsel gennem dialog. Vi prioriterer tiden til møder med forældrene og den daglige dialog omhandlede barnets dagligdag i institutionen.

• Vi har fokus på at gøre barnets overgange glidende fra det starter i institutionen til det går ud. Når barnet starter i institutionen, tilbydes forældrene at være med i indkøringen, så længe der er behov for dette og barnet må gerne medbringe tryghedsobjekter f.eks. en bamse. De ældste børn fra vuggestuen går på besøg med en kendt voksne i børnehaven flere gange om ugen i perioden op til overgangen. De ældste børnehavebørn kommer på besøg på skolen inden skolestart f.eks. på biblioteket, når det er

muligt. Vi er et åbent hus. Børnene i vuggestuen og børnehaven må gerne gå på besøg hos hinanden i løbet af dagen efter aftale med de voksne personalegruppen. Vi bestræber os på, at vores struktur er ens både i vuggestuen og børnehaven.

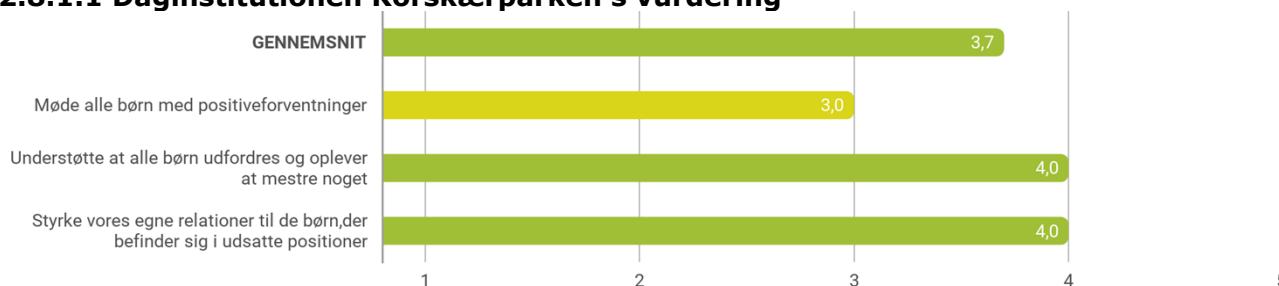
· Vi anvender piktogrammer til børn, der har særligt brug for forberedelse af dagen og visuel guidning. Det kan f.eks. være en bog med billeder eller billeder på en tavle af hverdagsrutiner og aktiviteter.

2.8.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Korskærparken's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse udvalgte pædagogiske tilgange til at sikre, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i børnefællesskaberne?

2.8.1.1 Daginstitutionen Korskærparken's vurdering

2.9 Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvilke gode eller dårlige erfaringer har vi med pædagogiske tiltag og initiativer rettet mod kommende skolebørn?
- Hvad mener vi, er de vigtigste faktorer for, at børn oplever tryghed og sammenhæng i overgange?
- Hvordan oplever vi samarbejdet med skole, fritidshjem/SFO eller andre dagtilbud i forbindelse med overgange?
- Hvordan kan vi følge op på, hvordan børnene har oplevet overgangen fra dagtilbud til skole eller SFO/fritidshjem?

Kort præcisering af "Sammenhæng til børnehaveklassen"

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen og børnenes overgang til skolen.

Det teoretiske afsæt

Med udgangspunkt i den styrkede læreplan er dagtilbuddet forpligtet til at etablere et skoleunderstøttende pædagogisk læringsmiljø et år før børnene starter i skole/glidende overgang. Et

læringsmiljø der skal skabe sammenhæng til børnehaveklassen og understøtte, at de kommende skolebørn er bedst muligt forberedt på at begynde i skole.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

Det pædagogiske personale skal strukturere og tilrettelægge disse læringsmiljøer med udgangspunkt i de 6 læreplanstemaer, da disse har tæt sammenhæng med indholdet i børnehaveklassen. Det er vigtigt, at det pædagogiske personale har øje for, at sammenhæng med børnehaveklassen ikke udelukkende betyder, at indholdet skal være det samme, men at skabe sammenhæng tager udgangspunkt i andre og mere dybdegående faktorer. Det pædagogiske læringsmiljø for de ældste børnehavebørn skal derfor understøtte, at børnene tør møde nye udfordringer, kan fordybe sig, være vedholdende, øve behovsudsættelse, kunne indgå i børnefællesskaber og tage initiativ til at indgå i relationer. Skal dette lykkes bedst muligt, skal skolen og dagtilbuddet indgå i et gensidigt og fagligt velfunderet samarbejde, der udover at have fokus på det pædagogisk læringsmiljø i institutionerne, også har fokus på, hvordan skolen bedst muligt gør sig klar til at modtage de nye børn.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Tilrettelægger pædagogiske læringsmiljøer for de ældste børnehavebørn, der udover at tage udgangspunkt i de 6 læreplanstemaer, understøtter at børnene tør møde nye udfordringer, kan være vedholdende og fordybe sig, øve behovsudsættelse, samt får positive erfaringer med at indgå i børnefællesskaber.
- Arbejder med udgangspunkt i årshjulet for overgange fra dagtilbud til skole, der er udarbejdet i samarbejde med skolen.
- Følger tidslinjen, som distriktet (dagtilbud og skole) har udarbejdet ift. overgange for børn med fokuspunkter.
- Deltager og arbejder ud fra projektet "styrkelse af overgange".
- Inddrager forældrene ift. deres børns overgang til skolen.
- Har øje for vigtigheden i at skabe genkendelighed for barnet, herunder ressourcerne der ligger i, at barnet i overgangen følges med kendte børn.

I Daginstitutionen Korskærparken betyder det at;

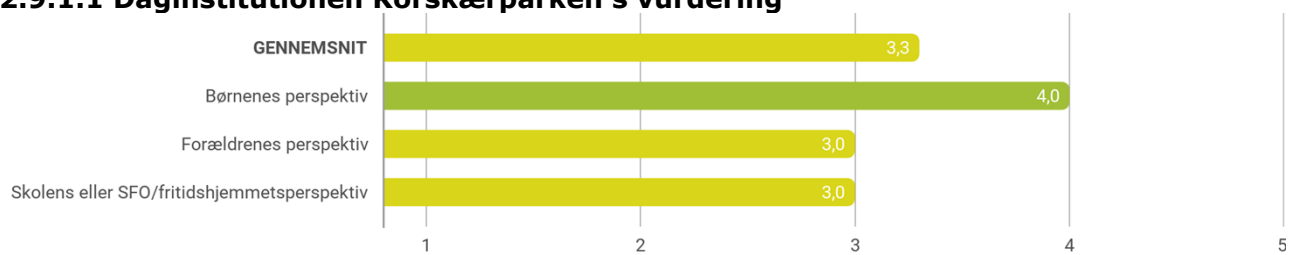
- Vi tilbyder børnene at være aktivt deltagende i nye lege og aktiviteter, lærer dem nye sange som f.eks. sprogfitness, sciencedag og Legekunst.
- Vi øver børnene i at kunne fordybe sig i aktiviteter og blive i legen i længere tid. Dette kan f.eks. være dialogisk oplæsning af en hel bog. Vi vil også gerne vække børnenes nysgerrighed, således de bliver aktivt deltagende. Dette gør vi ved at følge op på børnenes initiativer, så de udvikler mod til at udtrykke sig.
- Vi øver børnene i behovsudsættelse. Dette sker gennem de daglige aktiviteter, såsom at stå i kø, i garderoben, oprydning, samling og spille spil.
- Vi guider børnene i at indgå i strukturerede og ustrukturerede børnefællesskaber, ved at gøre dem opmærksom på andres initiativer og selv udvise initiativ. Vi guider dem i verbal konfliktløsning.
- De ældste børn deltager i en storegruppe flere gange i ugen, hvor fællesskabet er et vigtigt element for legen og læringen. Derfor tilbyder vi også i perioder gruppen fællesskaber udenfor institutionen, hvor de har mulighed for at skabe relation til andre børn, som de på sigt skal gå i skole med.

2.9.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Korskærparken's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad inddrager vi disse udvalgte perspektiver for at sikre sammenhæng i de forskellige overgange?

2.9.1.1 Daginstitutionen Korskærparken's vurdering

3 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019 - FOKUSOMRÅDER

3.1 Samspil og relationer

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad kendetegner de situationer, hvor vi oplever nærvær mellem os og børnene, og vi er fordybede sammen?
- Hvornår oplever vi, at vi ikke er tilgængelige for børnene og ikke har mulighed for at reagere på deres behov?
- Hvordan kommunikerer vi med børnene, både kropsligt og sprogligt, i forskellige situationer i løbet af dagen?
- Hvordan kan vi understøtte det enkelte barns trygge tilknytning gennem det pædagogiske arbejde med hele børnegruppen?

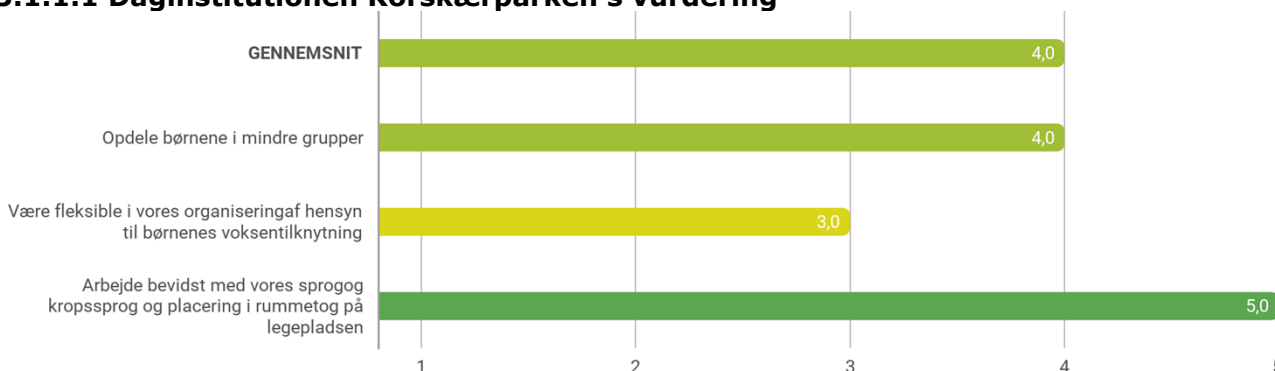
Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

3.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Korskærparken's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad har vi fokus på disse udvalgte tilgange i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?

3.1.1.1 Daginstitutionen Korskærparken's vurdering

3.2 Evaluerende pædagogisk praksis

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan evaluerer vi det pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?
- Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk?
- Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for på aktiviteterne eller på børnenes læring?
- Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering til at justere vores pædagogiske læringsmiljø?

Omkring faglig ledelse

Vi er som pædagogiske ledere ansvarlige for at udvise loyalitet i forhold til dagtilbudsloven, Fredericia Kommunes Børne-unge politik, Den styrkede læreplan og kommunens pejlemærker.

Vi vil være inspirerende, rammesættende og kompetente (pædagogiske) ledere, som tager ansvar for den enkelte medarbejders og medarbejdergruppens kompetenceudvikling. Gennem systematik og tydelig kommunikation guider vi vores medarbejdere med udgangspunkt i tillid og medindflydelse til den enkelte. Omkring evaluering.

Vi arbejder med den pædagogiske læreplan, som evalueres efter hvert tilsyn. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål i sammenhæng med tilsyn og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vores fokus er at sætte barnet i centrum.

Rammer fastlægger vi således, at medarbejderne udvikler en faglig og kritisk tilgang til egen praksis gennem dokumentation og evaluering.

Vi forstår og arbejder løbende med evaluering på flere niveauer;

- Distriktsleder / leder
- Leder / leder
- Leder / medarbejder
- Medarbejder / medarbejder

Omkring samarbejde.

Vi inddrager forældreråd / bestyrelse i forhold til at skabe gode og trygge læringsmiljøer for børnene.

I samarbejde med vores AMR og TRIO skaber vi rammerne for et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø.

I Ullerup Bæk Distriktet betyder det at;

- Vi anvender KRAP som ledelsesredskab.
- Vi er hinandens sparringspartnere vha. dialog, sparring og hjælpsomhed.
- Vores fælles faglige udgangspunkt er med børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse i fokus.
- Vi styrker hinandens faglighed gennem tillid, åbenhed, nysgerrighed og anerkendelse af

forskelligheder.

• Medarbejderne tilbydes sparring både internt i institutionerne herunder AKT og LMP og med tværfaglige samarbejdspartnere.

- Vi udøver ledelse tæt på medarbejderne i det omfang det er muligt.
- Vi anvender H&H og anden relevant data i vores dokumentation og evaluering.
- Vi tager ansvar og leder opad.

I Daginstitutionen Korsværparken betyder det at jeg;

- Skaber en tydelig struktur og sammenhæng mellem udviklingstiltagene fra tilsyn og udviklingsplaner, således de bliver implementeret i den daglige pædagogiske praksis.
- Inddrager faglige temaer på personalemøderne, som har sammenhæng til tilsyn og aktuelle temaer.
- Skaber rum for at medarbejderne lykkes med at dokumentere og evaluere deres pædagogiske praksis.

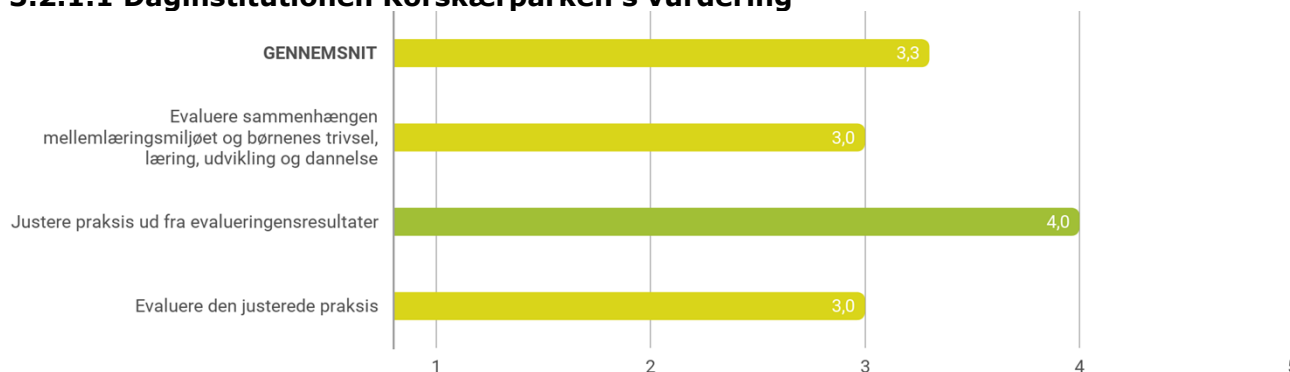
- Hver 3. måned gennemgår faglig dokumentation vedr. børnene sammen med medarbejderne, for at sikre der er en sammenhæng mellem dokumentationen og dagligdagen.
- Afholder MUS-samtaler med mine medarbejdere 1 gang årligt. Jeg anvender KRAP som redskab og samler efterfølgende de røde tråde fra samtalerne, således der kan arbejdes med relevante temaer samlet i personalegruppen.
- Bringer medarbejdernes faglige viden i spil på tværs af institutionen f.eks. vha. praktisk vidensdeling på personale møder.
- Fokuserer på hvordan vi skal løse kerneopgaven, dvs. hvilke forudsætninger der skal til.
- Er tæt på medarbejderne i den daglige praksis og på møder, således aftaler og udviklingstiltag effektiviseres.
- Giver medarbejderne reflektiv sparring f.eks. ved at stille spørgsmål i stedet for at give svar.
- Bringer selv min faglig viden i spil i praksis.
- Når der er opgaver jeg ikke selv kan løse, undersøger jeg, hvor jeg kan få hjælp f.eks. ved at kontakte min distriktsleder eller andre samarbejdspartnere.
- Inddrager medarbejderne, hvor det er muligt i pædagogiske beslutninger.
- Opsøger viden og sparring til at løse pædagogiske og personalemæssige opgaver. Jeg byder selv ind på møder og i det daglige, når kollegaer og medarbejdere har brug for det.
- Er observerende i den daglige pædagogiske praksis og giver mine medarbejdere feedback på observationerne. Jeg bruger tid ude ved børnene, således jeg lærer både børn, medarbejdere og forældre godt at kende og derved kan bidrage i samtaler omkring barnet. Jeg inddrager den enkelte medarbejders kompetencer og input i forbindelse med vi indfører nye tiltag. Jeg har fokus på ejerskab i processer.
- Anvender udviklingsplanen i H&H som styringsredskab.

3.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Korskærparken's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad er vi opmærksomme på disse udvalgte dimensioner, når vi evaluerer vores pædagogiske praksis?

3.2.1.1 Daginstitutionen Korskærparken's vurdering

4 ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN

4.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

Kort præcisering af "lokalsamfundet"

Lokalsamfundet forstås som de mangfoldige aktører og borgere, samt flerkulturelle institutioner og tilbud, der befinder sig uden for institutionernes rammer. Dette kan både komme i form af enkeltstående tilbud, men også længerevarende og bæredygtige partnerskab.

Teoretisk afsæt

Arbejdet med et åbent dagtilbud og inddragelse af lokalsamfundet tager afsæt i kravet og ønsket om at skabe mere interessante og mangfoldige pædagogiske læringsmiljøer og fællesskaber, der kan tilbyde børnene nye erfaringer, perspektiver og deltagelsesmuligheder, som kan understøtte børnenes sociale mobilitet, læring og trivsel.

Overordnet praksis for pædagogisk personale

Det pædagogiske personale har en central rolle i at tage initiativ til og ansvaret for inddragelse af lokalsamfundets mangfoldige muligheder. Det pædagogiske personale skal sikre et velafstemt samarbejde med de involverede aktører, hvor det pædagogiske personale både involverer og engagerer sig i det, aktørerne bidrager med. Kvaliteten af disse læringsmiljøer afhænger også af institutionens didaktiske overvejelser forud for samarbejdet, samt evaluering af dette. Personalet skal sikre, at inddragelse af lokalsamfundet sker i overensstemmelse med og med øje for institutionens pædagogiske grundlag og læreplanstemaer.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet

- Løbende holder sig opdateret og afsøger nærområdets ressourcer, samt fastholder allerede eksisterende meningsfulde partnerskaber.
- Inddrager lokalsamfundet i skabelse af forskellige læringsmiljøer og fællesskaber.
- Tager udgangspunkt i planlægningsmodeller, der skaber et overblik over de didaktiske overvejelser, institutionen gør sig ift. involvering af lokalsamfundet. Herunder tages der højde for formål, indhold, praktiske strukturelle betingelser, proces og evaluering.
- Tager ansvaret for at samarbejdet med lokalsamfundet, hvilket betyder, at det pædagogiske personale tilgår opgaven med engagement, nysgerrighed og anerkendende kommunikation.
- Kan veksle mellem at tage ud i nærmiljøets tilbud og inviterer lokalsamfundet ind i institutionens rammer.
- Anser sig selv som karavanefører og børnenes rollemodel i tilgangen til nye bekendtskaber og fremtræden i det offentlige rum, hvor der lægges vægt på nysgerrighed, validitet og respekt for hinanden.

I daginstitutionen Korskærparken betyder det at;

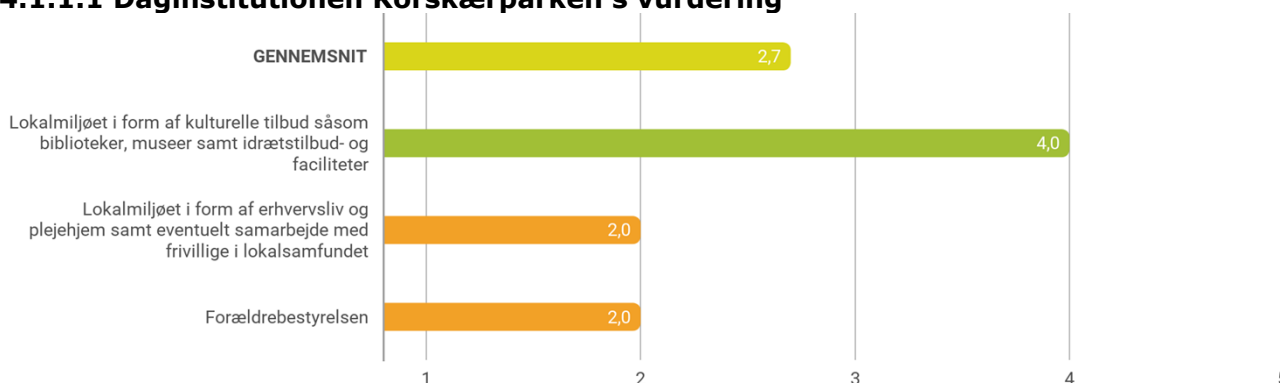
- Vi i perioder samarbejder med Den kreative skole. Dette kan f.eks. være omkring musikalske og rytmiske indslag og billedkunst.
- Vi tager på biografture, hvor biografen har inviteret til børnebio.
- Vi besøger Madsbyparken, hvor vi ser dukketeater, deltager i værksteder og besøger dyrene.
- Vi går i kirke til jul.
- Vi tager på biblioteket, hvor vi får læst historier højt og leger. Biblioteket kan også komme på besøg hos os.
- Vi tager til stranden og i skoven.
- Vi besøger forskellige legepladser.
- Vi tager på tur til volden bl.a. i forbindelse med 6. juli fest.
- Vi besøger Krudtmagasinet.
- Vi bruger vores ladcykler til at tage på oplevelsesture sammen med børnene.

4.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Korskærparken's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad formår vi at inddrage følgende i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børnene?

4.1.1.1 Daginstitutionen Korskærparken's vurdering

4.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30)

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Kort præcisering af ”Børnemiljø”

Ordet børnemiljø anvendes som samlet begreb for det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø. Børnemiljøet bliver skabt af den gensidige påvirkning, som finder sted mellem børnene og omgivelserne. Teoretisk afsæt

Tilsammen medvirker et godt fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø til, at børn får de bedste betingelser for at trives, lære og udvikle sig. Arbejdet med børnemiljø er tæt forbundet med daginstitutionernes arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan.

- Det psykiske børnemiljø handler om, hvordan børnene trives med sig selv, de andre børn og med de voksne.
- Det fysiske børnemiljø handler om de fysiske rammer indendørs og udendørs.
- Det æstetiske børnemiljø handler om, hvordan børn gennem sanserne oplever og påvirkes af de rum og rammer, der omgiver dem.

Overordnet praksis for pædagogisk personale

Arbejdet med børnemiljøet kan ikke isoleres fra arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan. De to ting hænger uløseligt sammen. Forhold i børnemiljøet kan både hæmme og fremme muligheden for at opnå de mål, der bliver opstillet for børnenes trivsel og læring. Derfor er det oplagt at reflektere over, hvordan arbejdet med institutionens børnemiljø kan være med til at støtte op om arbejdet med læringsmål, og omvendt. Ved at sammentænke de forskellige elementer i læreplanen og børnemiljøet kan dagtilbuddene øge kvaliteten og sammenhængen i det daglige pædagogiske arbejde.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk Distriktet

- Løbende reflekterer over og igangsætter processer og tiltag, der bidrager til styrkelse af fællesskaber, venskaber, respekt, tryghed, tillid og medbestemmelse (det psykiske børnemiljø).
- Kan arbejde i et dynamisk og dialektisk gensidigt afhængighedsforhold til hinanden, der kræver respektfulde omgangsformer (det psykiske børnemiljø).
- Sikrer at institutionens fysiske rammer såsom indeklima, hygiejne, gruppeopdeling og indretning giver børnene mulighed for at fordybe sig og udforske sig selv gennem leg og bevægelse (det fysiske børnemiljø).
- Præsenterer børnene for alsidige materiale- og udforskningsmuligheder, der stimulerer og giver børnene positive og udfordrende sanseoplevelser. Samt har øje for institutionens overordnede atmosfære (det æstetiske børnemiljø).
- Inddrager og sikrer børnenes perspektiv, samt ret til medbestemmelse i evalueringen og vurderingen af daginstitutionens børnemiljøer.

I Daginstitutionen Korskærparken betyder det at;

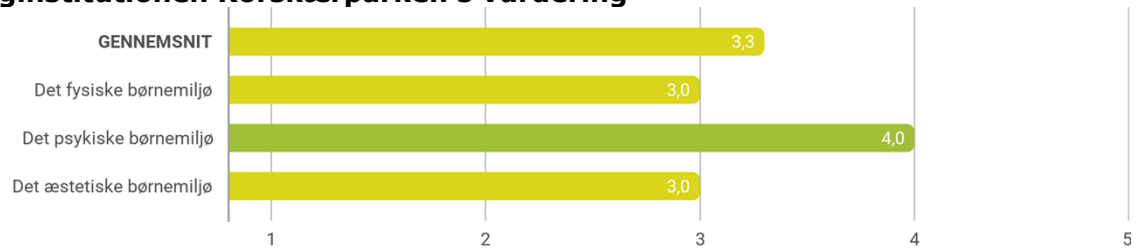
- Vi sammensætter små børnefællesskaber med udgangspunkt i børnenes behov, kompetencer og legerelationer, således børnene opnår en følelse af at være betydningsfulde. F.eks. kan børnene være i et fællesskab om formiddagen og et andet om eftermiddagen.
- Vi bruger børnenes egen leg, til at observere på børnenes kompetencer og legerelationer. Vi benævner børnenes følelser og hjælper dem med at løse deres konflikter, således der opstår en respektfuld stemning både mellem barn / barn og barn / voksen. Vi lytter til børnenes initiativer både verbale og nonverbale og inddrager dem, hvor det er muligt i legen.
- Vi prioriterer, der skal være tid til fordybelse uden forstyrrelser og fordeler derfor børnene i små grupper rundt i hele institutionen både inde som ude. Vi indretter rummene, således der er flere rum i rummet, der appellerer til børnenes interesser og behov. Vi skaber et miljø, hvor det er rart at være både for børn og voksne f.eks. ved variation af legesager, fleksible akustikplader og udluftning. Gennem dagens rutiner har vi sammen med børnene fokus på god hygiejne, herunder håndvask i forbindelse med måltidet.
- Vi tilbyder børnene aktiviteter indenfor alle læreplanstemaerne, hvilket visualiseres igennem udsmykning af institutionen. Om sommeren hænges der f.eks. blomster op og spirer processer følges. Om efteråret pynter vi med lyskæder og græskar.
- Legekunsten er en central del af huset, som både kan høres og sanses gennem musik, sang, dans og eksperimenterne med forskellige materialer som ler, fingermaling, perler m.m.
- Vi har fokus på børnenes medbestemmelse gennem hele dagen, hvor det er muligt. F.eks. kan børnene i dagens samling fortælle om, deres oplevelse og komme med input til legen. Vi forsøger at følge børnenes verbale og nonverbale spor i legen og støtter derved op omkring deres initiativer. Under måltiderne taler vi med børnene omkring den leg de har været en del af. Børnenes input bruger vi, i forbindelse med vi planlægger aktiviteter / lege fremadrettet. Dvs. vi skaber en pædagogisk ramme omkring en aktivitet, hvori det er muligt at følge børnenes spor.

4.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Korskærparken's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?

4.2.1.1 Daginstitutionen Korskærparken's vurdering

5 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

5.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Alle børn i Fredericia Kommune uanset baggrund, køn, etnicitet og handicap har ret til at være en del af et trygt fællesskab og et stimulerende læringsmiljø. Børn skal opleve tryghed og sikkerhed, og de skal udfordres og motiveres bedst muligt.

Læringsmiljøet skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder, så de derigennem opbygger tillid til egne potentialer. Børn skal støttes i at eksperimentere med og håndtere følelsesudtryk, så det medvirker til at udvikle livsduelighed.

Det pædagogiske personale skal derfor invitere børn til at deltage i sammenhænge, hvor grundlæggende erfaringer med demokrati og dannelse skabes. De skal støtte børnene i at gå på opdagelse i deres eget og andres liv, ligesom de skal understøtte børnene i at være vedholdende og innovative.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

I Daginstitutionen Korsværparken betyder det at;

- Vi etablerer lærings- og legemiljøer, hvor børnene, får mulighed for at udtrykke sig på forskellige måder. F.eks. via lege kunst, hvor temaet er musik og bevægelse, ser vi børn der i starten er tilbageholdende og stille, ændre sig til, at være deltagende, smilende og medbestemmende i legene.
 - Vi støtter børnene i at stole på sig selv. Måden vi gøre det på er guidende. F.eks. ved situationer på legepladsen, hvor barnet føler sig utryk ved at klatre op i klatrestativ. Her guider vi trinvis, hvor de skal sætte hænder og fødder, og som tryghed, holder vi hånden på barnets ryg. Vi jubler og fejre succesen sammen med barnet, når barnet er kommet op til tops.
 - Vi hjælper børnene med at sætte ord på deres følelser, så som ved glædes situationer, når de er triste eller slår sig.
 - Vi respekterer, at nogle børn har behov for at være observerende i en aktivitet, inden de har lyst til at være aktivt deltagende.
- *Vi forsøger at styrke børnene sansemotorisk, så vi styrker barnets tidlige udvikling og skaber det bedste grundlag for deres udvikling.

5.2 Social udvikling

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I Fredericia skal alle børn opleve at høre til. Stærke relationer skaber stærke mennesker. Ansatte og forældre har et fælles ansvar for udvikling af sociale fællesskaber i dagtilbud og fritid.

Børn skal opleve, at det pædagogiske personale inddrager dem. Deres bidrag er værdifulde både for dem selv og andre i fællesskaber.

Relationer er grundlaget for, at børn lærer sig empati. Læringsmiljøet skal understøtte børnenes sociale udvikling og demokratiske dannelse. Gennem leg lærer børn at forhandle, indgå kompromisser og løse konflikter, så de på sigt kan begå sig som robuste, værdifulde og ligeværdige medborgere.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

I Daginstitutionen Korskærparken betyder det at;

- Vi skaber en genkendelig og fast struktur gennem hele dagen, for at børnene føler sig trygge. Når hverdagen er genkendelig for børnene, har de et større overskud til at indgå i sociale relationer.
- Vi har fokus på at den sociale udvikling sker i relationer mellem barn/barn og barn/voksen. Barnet spejler sig i de andre børn/voksne og danner derigennem venskaber. Det gør barnet f.eks. når vi har samling, leger i små fællesskaber, og er på legepladsen.
- Vi har fokus på at sammensætning af børnegrupperne og justerer for at udvikle deres sociale kompetencer. Samspil har afgørende betydning for at fremme udviklingen ved det enkelte barn.
- Vi har fokus på gode overgange og relations dannelse på tværs af institutionen. Vi laver en glidende årgangsplan for alle børn. Vi tilpasser besøget medfølger en voksen, hvis barnet har behov. Når barnet har skabt en relation til børn og voksne i børnehaven optrapper vi besøgene og derefter start i børnehaven.
- De voksne sætter rammen for fælleslege og børnene er medbestemmende ved samling, sangkuffert, fri leg m.m. Vi følger barnets spor / ide. Vi guider dem, hvis de er utrygge eller tingene er svære. Vi møder barnet, så det får en succesoplevelse.

5.3 Kommunikation og sprog

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
-

-
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
 - Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.
-

I Fredericia Kommune arbejder vi på udvikling af børn og unges kommunikative/sproglige færdigheder. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte alle børns udvikling af sprog, så de kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

Læringsmiljøet skal sikre, at det pædagogiske personale via refleksion over organisering og pædagogiske / didaktiske overvejelser skaber samtaler af høj kvalitet i alle sammenhænge.

Det er vigtigt, at børn tidligt i dagtilbud får varierede oplevelser med skriftsprog, kommunikationsplatforme, nonverbal kommunikation og symbol- og billedsprog. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidste om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene. Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I Daginstitutionen Korskærparken betyder det at;

- Det pædagogiske personale er bevidste om betydningen af både det verbale og nonverbale sprog. Det pædagogiske personale arbejder bevidst med at sætte ord på, både på handlinger, følelser og intentioner.
- Det pædagogiske personale er rollemodeller for børnene ved at være bevidst om, at bruge et nuanceret sprog som efterfølgende visualiseres og forklares ud fra den kontekst som barnet og den voksne befinder sig i. F.eks. snakker vi med børnene omkring læseretning og viser med fingeren, vi snakker om der står noget vigtigt for historien. Vi anvender skriftsprog, visualiserer sproget og skriver på børnenes tegninger. Vi visualiserer også nye ord som børnene ikke kender, så de får udvidet deres ordforråd.
- Det pædagogiske personale søger, at højne kvaliteten af samtalen, ved at være bevidste om valget af ord i samtalen med barnet. De voksne lægger vægt på turtagninger i samtalen, så det er en dialog mellem barnet og den voksne, hvorved barnet får mulighed for at tilegne sig nye ord og anvende dem.
- Vuggestuen har på hver stue en kuffert med 10 sange som er visualiseret med enten en konkret ting eller et billede. Sangene i kufferten synges gentagende over et stykke tid, hvorved børnene får mulighed for at tilegne sig ord og sprogrytme ved at høre dem igen og igen. I børnehaven udvides dette til at det meste af sangen er visualiseret eller har konkrete som understøtter teksten/ordene i sangen. Der tales om billeder og konkrete samt sangens betydning hvilket giver sprogforståelse og nye ord. f.eks. sangen "Se min kjole" hvor der er figurer med forskellige farver kjoler eks. Hvid – her er billede af sne (snelandskab) og en bager med hans hvide uniform.
- Både i vuggestue og børnehave prioriteres tid til at læse bøger og spille spil der øger børnenes ordforråd og begrebsverden, herunder forholdsord. Vi har konstrueret spil med former, farver, modsætninger, frugter og grøntsager mm for af den vej at kunne understøtte børnene i at tilegne sig nye ord og begreber. Vi anvender både det talte sprog, skriftsprog og artefakter i rummet.
- Det pædagogiske personale prioriterer tid til samtalen med det enkelte barn f.eks. hvis barnet stammer er der opmærksomhed på ikke at tale for barnet, men tie så barnet får mulighed at øve sig og bruge de færdigheder det har tilegnet sig. Vi prioriterer ligeledes samtalen til at lytte til børnenes bidrag.
- Vi anvender sprograpporter og sprograppen, som baggrund for at sætte pædagogiske mål for det enkelte barn.
- Vi arbejder med fokusord på tværs af huset, som visualiseres på stuerne.
- Vi tilbyder børnene sanseaktiviteter for derigennem at udvide deres ordforråd.

5.4 Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I Fredericia Kommune skal alle børn have mulighed for at bruge deres krop og sanser til at udforske sig selv og omverdenen. Barnet formes via sansestimuli og kropslige erfaringer. Gode og trygge bevægelsesfællesskaber gør børnene nysgerrige på at udfordre sine egne motoriske kompetencer og til at tilegne sig nye bevægelsesmønstre. Det medvirker til at udvikle kropsbevidsthed og bevægelsesglæde. Børnene bliver inspireret af hinanden og af de voksnes måder at bruge bevægelsesmiljøerne på.

Det pædagogiske personale skal bidrage til at udfordre hvert enkelt barns sansemotoriske kompetencer igennem leg og dagligdagsrutiner inde såvel som ude. Børn skal støttes i at være i bevægelse og i ro. Dette bidrager til fysisk, psykisk og social trivsel.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

I Daginstitutionen Korskærparken betyder det at;

- Vi tilbyder børnene forskellige bevægelsesaktiviteter, deriblandt legekunst og babybeats. Ved fredagssamlingen i børnehaven synger vi sange med tilhørende fagter og bevægelse. I vuggestuen laver vi fagtesange og har faste turdage ud af huset for alle børn. Det vil sige, at bevægelse er koordineret med hverdagens pædagogik. Gennem de forskellige aktiviteter oplever børnene fælles opmærksomhed og glæde og kommer både op og ned i arousal.
- Ude i garderoben øver børnene sig på at tage overtøj af og på via guidning fra de voksne og derved fremmes deres selvhjulpethed.

- Vi tilbyder børnene aktiviteter udenfor. Her benytter vi os af nærmiljøer, hvor der er skiftende terræn. Her kan børnene løbe op og ned af bakker eller triller ned af bakkerne. Børnene sanser årstiderne via farver og dufte, de skiftende vejrskift og hvilke beklædning, der er passende til årstiden.
- Børnene træner balance og koordinering via cykel, mooncar og løbecykler.
- Børnene bliver introduceret for forskellige materialer så som modeller voks, saltdej, kartoffelmel og natur materialer. Vi lader børnene bruge deres grovmotorik ved at kravle op og hoppe ned på madrasser. Vi benytter os af motorik- og sanse baner, hvor børnene danner nye kropserfaringer og udvikler sig motorisk. Vi guider og støtter børnene ved nye udfordringer.
- Maden bliver lavet i huset, hvor børnene sanser duften fra nybagte boller og de øvrige retter der bliver serveret for børnene. Børnene er nogle gange med til at lave noget af maden – skrælle kartofler, smøre rugbrød m.m. Vi taler med børnene omkring den mad de spiser, hvad den indeholder og hvor meget mad man har brug for. Hvad er god energi for kroppen og hvad er ikke?

5.5 Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I Fredericia arbejder vi for, at børn oplever deres læring som skabende, undersøgende og motiverende. Vi ser barnets første møde og læreprocesser om det naturfaglige som en tværfaglig dannelsesproces, der strækker sig helt fra de tidlige børneår og op gennem skoleforløbet.

Gennem et læringsmiljø med en STEAM tilgang lægges trædesten ud til at understøtte barnets nysgerrighed, foretagsomhed, kritiske forholdemåde til natur og oplevelse af tværfaglige sammenhænge. Barnets sansning og oplevelser i udelivet styrker dets deltagelsesmuligheder i fællesskabet – på tværs af alder, køn og kultur.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

I Daginstitutionen Korskærparken betyder det at;

- Vi er ude i alt slags vejr hele året for at se og mærke de forskellige årstider.
I børnehaven taler vi hver dag om, hvordan vejret og hvilket tøj, vi skal have på ud. Er der noget vi skal passe på; f.eks. er det glat, dybe vandpytter eller meget sol?
I vuggestuen forsøger vi ligeledes at komme ud hele året og mærke de forskellige vejrtyper.
- Vi undersøger, hvad der sker i naturen i løbet af året. Om foråret spirer tingene frem og vi er nysgerrige sammen med børnene, hvad der sker hvis frøene får for lidt eller meget vand samt for lidt eller meget lys. Vi undersøger hvor tingene gror og planter ud til sommer.
- Det pædagogiske personale er sammen med børnene undersøgende på alle de forunderlige ting der sker lige omkring os. De voksne understøtter børnenes nysgerrighed og hjælper dem til at folde tingene ud og derved skabe et fælles tredje.
- Vuggestuen går på tur i området og undersøger jord, blade og blomster.
- Vi har et mikroskop som vi inddrager i undersøgelsen af naturen og hvad der lever omkring os. Vi kan zoome helt ind på dyr og se hvordan de ser ud, bevæger sig, spiser osv. Det kan også bruges til tekstil.

5.6 Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
 - Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
 - Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.
-

I Fredericia ses alle børn som værdifulde og aktivt skabende borgere i demokratiske fællesskaber. Derfor skal læringsmiljøet stimulere børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed gennem æstetiske oplevelser.

Alle børn, uanset baggrund og geografi, skal have en række varierede kulturelle oplevelser bl.a. gennem deltagelse i byens arrangementer og tilbud.

Tilgangen til kunst og kultur tager afsæt i et legende og eksperimenterende læringsrum, hvor børn oplever at være både tilskuere og aktive deltagere. Kunst og kultur skal være både for, med og af børn. Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I daginstitutionen Korskærparken betyder det at;

- Vi tilbyder børnene forskellige aktiviteter, hvor de har mulighed for at udtrykke sig både verbalt og nonverbalt. De voksne er aktivt deltagende i aktiviteterne for der igennem at udvikle børnenes mod, til at være aktivt deltagende.
- Institutionen afspejler de temaer, der arbejdes med i grupperne f.eks. de forskellige årstider, højtiderne og læreplanstemaerne.
- Vi indretter rummene, således de passer til forskellige funktioner. Der er bl.a. plads til kreative aktiviteter med materialer i børnehøjde, plads til bevægelse og musik og små rum i rummene til fordybelse. Vi forsøger at indrette rummene, så det er tydeligt, hvad de skal bruges til.
- Vi er beviste om at præsentere børnene for forskellige udtryksformer, bl.a. ved teamet eventyr, hvor vi viser bordteater og dukketeater. Voksne spiller teater for børn og børn spiller teater for børn. Vi anvender især aktiviteter, hvor sanserne bringes i spil.
- Vi arbejder med forskellige former for legekunst herunder sang, musik og bevægelse samt lerkunst.
- Vi tager på ture i nærmiljøet, hvor vi præsenterer børnene for kulturelle oplevelser. F.eks. tager vi i Madsbyparken til eventyrfortælling, vi besøger det lokale museum, tager i biografen, biblioteket, til stranden og på havnen. Vi bruger vores ladcykler til at komme på længere ture.
- Vi har fokus på mangfoldighed i forhold af nationaliteter. Vi taler med børnene om, hvordan vi ser ud, hvor vores familie kommer fra, hvilket sprog vi taler hjemme og hvilken mad vi spiser hjemme. Vi taler med forældrene omkring deres kultur i hjemmet.

6 UDVIKLINGSPLANER

Daginstitutionen Korskærparken har ikke oprettet udviklingsplaner til denne læreplan.